

Gesprek over (naderende) serotiniteit

Cliënten informatie en keuzehulp

Geachte mevrouw,

U heeft recent met uw verloskundige of gynaecoloog gesproken omdat de zwangerschap langer duurt dan de uitgerekende datum (overtijd). U hebt het gehad over de betekenis hiervan en welke keuzes u kunt maken; afwachten tot uw kindje zelf besluit geboren te willen worden of kiezen voor een inleiding van de bevalling? Hieronder vindt u nog eens alle informatie op een rij.

Definitie

Serotiniteit ontstaat vanaf 42+0 weken zwangerschap.

Naderende serotiniteit is de periode tussen 41+0 weken en 41+6 weken zwangerschap.

Waar gaat het over?

Serotiniteit is een risicofactor voor slechtere gezondheidsuitkomsten bij de baby en ook voor sterfte van de baby. Dit heeft te maken met de doorbloeding van de placenta, die slechter wordt, waardoor ook de hoeveelheid vruchtwater af kan nemen. Om deze reden is het landelijk advies om de zwangerschap niet langer te laten voortduren dan 42 weken en de bevalling op te wekken door middel van een inleiding.

Ook bij **naderende serotiniteit** kan er sprake zijn van een mindere doorbloeding van de placenta en verminderend vruchtwater, wat van invloed kan zijn op de gezondheidsuitkomsten van de baby. In 2021 (update februari 2023) is in een landelijke richtlijn, opgesteld door verloskundigen, gynaecologen en kinderartsen, advies gegeven over het wel of niet opwekken van de bevalling (inleiding) bij 41 weken.

Naderende serotiniteit

Na het lezen van deze 'keuzehulp' en het gesprek dat u heeft gehad met uw verloskundige of gynaecoloog over de voor- en nadelen van zwanger zijn langer dan 41 weken en ook de voor- en nadelen van een inleiding vanaf een zwangerschapsduur van 41 weken kunt u samen een besluit nemen:

1. Een spontaan begin van de bevalling tot 42 weken af te wachten.
2. De bevalling laten inleiden vanaf een zwangerschapsduur van 41 weken.

1. Afwachten tot 42 weken:

Indien u besluit om een spontane bevalling tot 42 weken af te wachten, dan worden er twee extra controles gepland in het ziekenhuis om in deze periode de conditie van de baby extra in de gaten te houden. Tijdens deze controles zullen een echo en een hartfilmpje van de baby gemaakt worden. De uitkomsten hiervan zijn slechts momentopnames en kunnen de uiteindelijke conditie van uw baby rondom de geboorte niet goed voorspellen.

2. Inleiden vanaf 41 weken:

Indien u besluit om de bevalling te laten inleiden, wordt u naar de gynaecoloog verwezen. In het ziekenhuis wordt dan met u besproken hoe bij u de bevalling opgewekt zal gaan worden. De manier van inleiden hangt namelijk af van de rijpheid van uw baarmoedermond bij start van de inleiding. Hiervoor verwijzen we naar de folder “inleiden van de bevalling” van het ziekenhuis waar u gaat bevallen.

Als uw baarmoedermond al voldoende rijp is, en er geen andere risicofactoren zijn waarvoor u bij de gynaecoloog onder controle bent, kan uw eigen verloskundige thuis of in het ziekenhuis (poliklinisch) de vliezen breken. Hierna wordt enkele uren gewacht of u weeën krijgt. Als er geen of onvoldoende weeën komen, dan wordt de bevalling 's middags in het ziekenhuis verder doorgezet, meestal met behulp van een infuus met weeënopwekkers.

U heeft de keuze

Hieronder ziet u in een overzicht enkele gegevens op een rij, die u kunnen helpen bij het maken van uw keuze. Deze gegevens zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek bij laag-risico zwangerschappen. Nadat u samen met uw verloskundig zorgverlener de keuze hulp heeft doorgenomen adviseren wij u om deze informatie met uw partner of andere naasten te bespreken om tot een weloverwogen keuze te komen.

U kunt op de volgende website ook een informatief filmpje hiervan bekijken: <https://deverloskundige.nl/over-de-verloskundige/subtekstpagina/311/films-mogelijkheden-bij-41-weken-zwangerschap/>

KEUZKAART Keuzemogelijkheden vanaf 41 weken zwangerschap

Inleiden of afwachten – deel 1

De normale periode om te bevallen is tussen 37 en 42 weken zwangerschap. Deze keuzekaart kan jou en je zorgverlener helpen je mogelijkheden te bespreken vanaf 41 weken zwangerschap. We gaan er hier vanuit dat er geen medische redenen zijn om je bevalling in te leiden.

Keuzes →	Afwachten tot 42 weken zwangerschap	Inleiden van de bevalling vanaf 41 weken zwangerschap in het ziekenhuis
Wat zijn de risico's voor mijn kind?	<p>De meeste bevallingen verlopen zonder problemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 41 van de 1000 baby's (4,1%) worden opgenomen in het ziekenhuis. • 3 van de 1000 baby's (0,3%) overlijden. We weten niet precies waarom. • Deze risico's lijken wat groter bij je eerste kind en kleiner als je al eerder bevallen bent. 	<p>De meeste bevallingen verlopen zonder problemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28 van de 1000 baby's (2,8%) worden opgenomen in het ziekenhuis. • 1 van de 1000 baby's (0,1%) overlijdt. • De kans op infectie of een slechte start bij de baby is even groot. • We weten niet of inleiden later invloed heeft op het kind.
Wat zijn de risico's voor mijzelf?	<ul style="list-style-type: none"> • De kans is kleiner dat je pijnstilling krijgt (46 van de 100). • De kans is waarschijnlijk iets kleiner dat de bevalling langer duurt. • Vergeleken met inleiden, is de kans even groot dat deze problemen ontstaan: <ul style="list-style-type: none"> - Je bevalt met een vacuümpomp of keizersnede. - Je scheurt in. - Je verliest veel bloed bij de bevalling. 	<ul style="list-style-type: none"> • De kans is groter dat je pijnstilling krijgt (50 van de 100). • De kans is waarschijnlijk iets groter dat de bevalling langer duurt. • Het is niet bekend of je door zelf te kiezen voor inleiden vanaf 41 weken, de bevalling als positiever of negatiever ervaart. • Vergeleken met afwachten, is de kans even groot dat deze problemen ontstaan: <ul style="list-style-type: none"> - Je bevalt met een vacuümpomp of keizersnede. - Je scheurt in. - Je verliest veel bloed bij de bevalling.
Wat gebeurt er?	<ul style="list-style-type: none"> • Bij ongeveer 75 van de 100 (75%) vrouwen begint na 41 weken zwangerschap de bevalling vanzelf vóór 42 weken. Deze begint met weeën of doordat de vliezen breken. • Ben je onder controle bij een verloskundige? Dan zal deze je bij je bevalling begeleiden. Je kunt kiezen of je thuis of in het ziekenhuis wilt bevallen. • De verloskundige checkt regelmatig de hartslag van de baby. • Tijdens je bevalling kun je bewegen. Bijvoorbeeld rondlopen of in bad gaan. • De tijd dat je weeën hebt is vaak korter. Vooral als je voor de eerste keer bevalt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voordat de inleiding kan starten moet je al een beetje ontsluiting hebben. Heb je dit nog niet? Dan krijg je een ballonnetje in de baarmoedermond. Of je krijgt medicijnen om te slikken, of in de vagina. Zo kan de baarmoedermond al een beetje open gaan. Dit duurt soms een paar dagen. • Je verblijft voor de inleiding in het ziekenhuis. Je bevalling zelf start doordat de arts of de verloskundige de vliezen breekt. En door een infuus met medicijnen die je weeën opwekken. Krijg je snel weeën nadat de vliezen zijn gebroken? Dan krijg je geen medicijnen die weeën opwekken. • In het ziekenhuis zul je meerdere verpleegkundigen, verloskundigen en artsen zien. • Je kunt moeilijker bewegen, bijvoorbeeld rondlopen of in bad gaan. Dat komt door het infuus dat je in je arm hebt. En door de CTG-band om je buik. Met deze band checkt de arts de hartslag van de baby. Je krijgt vaker een inwendig onderzoek. • De tijd dat je weeën hebt is vaak langer. Vooral als je voor de eerste keer bevalt.
Wat is de kans dat het lukt?	<p>Bij 75 van de 100 vrouwen (75%) begint de bevalling vanzelf vóór 42 weken zwangerschap.</p>	<p>Het lukt bijna altijd om je bevalling op te wekken. Bij een klein aantal vrouwen lukt dit niet. In overleg kun je afwachten, of het later nog een keer proberen of krijg je soms een keizersnede.</p>
Wat is de invloed op de binding tussen moeder en kind?	<p>Het is niet bekend of afwachten invloed heeft op de binding tussen moeder en kind.</p>	<p>Het is niet bekend of inleiden invloed heeft op de binding tussen moeder en kind.</p>

KEUZKAART Keuzemogelijkheden vanaf 41 weken zwangerschap

Andere mogelijkheden – deel 2

De normale periode om te bevallen is tussen 37 en 42 weken zwangerschap. Deze keuzekaart kan jou en je zorgverlener helpen je mogelijkheden te bespreken vanaf 41 weken zwangerschap. We gaan er hiervan uit dat er geen medische redenen zijn om je bevalling in te leiden.

Keuzes →	Strippen	Breken van de vliezen door de verloskundige	Afwachten na 42 weken zwangerschap
Wat zijn de risico's voor mijn kind?	De kans dat er iets misgaat voor de baby is heel klein.	De kans dat er iets misgaat voor de baby is heel klein.	De kans is groter dat: <ul style="list-style-type: none"> • Je baby moet worden opgenomen in het ziekenhuis. • Je baby in de buik overlijdt. We weten niet precies hoe vaak dit gebeurt.
Wat zijn de risico's voor mijzelf?	De kans dat er iets misgaat bij jezelf is heel klein. Sommige vrouwen ervaren het strippen als onprettig of pijnlijk. Of je hebt erna last van onprettige harde buiken. Na het strippen kun je wat bloed verliezen uit je vagina.	De kans dat er iets misgaat bij jezelf is heel klein.	<ul style="list-style-type: none"> • De kans dat er iets misgaat bij jezelf is heel klein. • De kans is groter dat je een keizersnede krijgt.
Wat gebeurt er?	Je verloskundige of arts voelt met de vingers in je vagina of je al wat ontsluiting hebt. Dus of de baarmoedermond al een beetje open staat. Is dit zo? Dan maakt zij de vliezen aan de binnenkant van de baarmoedermond los. Dit noemen we strippen. Ze breekt de vliezen niet. Door het strippen komen hormonen vrij die kunnen helpen de bevalling op gang te brengen. Het strippen kan worden herhaald.	De bevalling start doordat je verloskundige de vliezen breekt. Je wacht dan een aantal uur af of de weeën daarna vanzelf beginnen. Beginnen de weeën vanzelf? Dan beval je met je verloskundige, waar jij wil: thuis of in het ziekenhuis. Beginnen ze niet vanzelf? Dan ga je naar het ziekenhuis om alsnog een infuus met medicijnen te krijgen die weeën opwekken.	Ben je meer dan 42 weken zwanger? Dan is de aanbeveling om in het ziekenhuis te bevallen. Ook is de aanbeveling om vanaf 42 weken zwangerschap regelmatig de baby in de gaten te houden met een hartfilmpje. Ook tijdens de bevalling maakt de arts of verloskundige een hartfilmpje van de baby.
Wat is de kans dat het lukt?	Bij ongeveer 18 op de 100 vrouwen (18%) begint de bevalling door het strippen vóór 42 weken zwangerschap.	Lukt het om de vliezen te breken? Dan beginnen bij 90 op de 100 vrouwen (90%) de weeën vanzelf.	We weten niet hoeveel dagen het duurt voordat de bevalling vanzelf begint als je afwacht na 42 weken zwangerschap.
Wat is de invloed op de binding tussen moeder en kind?	We weten niet of strippen invloed heeft op de binding tussen moeder en kind.	We weten niet of het breken van de vliezen invloed heeft op de binding tussen moeder en kind.	We weten niet of afwachten na 42 weken zwangerschap invloed heeft op de binding tussen moeder en kind.